

[Aksel Larsen.]

nationalbanken altså ikke operere med diskontoen hverken i op- eller nedadgående retning og ikke føre selvstændig kreditpolitik. Den er nødt til at forhandle med ministeren, og det vil sige, at den er nødt til at have regeringen med sig, hvis den foretager indgreb af væsentlig betydning. Det er meget godt at få erindret om, at sådan er loven; sådan har praksis også hidtil været, men de vekslende regeringer må naturligvis have det fulde ansvar for, hvad nationalbanken har foretaget sig på disse områder.

Hvad vareforsyningslovens bestemmelser om valutakontrol angår, synes de iøvrigt at være ret gode, således som de er formuleret, og jeg forstår, at ministeren er ret glad for dem og lægger vægt på dem. I henhold til disse bestemmelser, der findes i fjerde kapitel, § 7, er ministeren bemyndiget til at påbyde, at alt, hvad danskere eller juridiske personer, bosat i Danmark, måtte besidde i udlandet af papirer, der kan omsættes, hjemtages og afleveres til nationalbanken. Det er selvfølgelig en ganske udmærket bestemmelse, men det ville være meget rart at få at vide, om den bestemmelse eksisterer andre steder end på papiret, og om der gøres noget som helst for at sørge for, at den bliver efterlevet.

Da vi i september førte debat om valutaen, blev det draget frem, at såvel den radikale som den socialdemokratiske presse havde slået alarm og hævdet, at valutaspækulation, undladelse af at hjemtage valuta fra udlandet, var en væsentlig medvirkende årsag til valutakrisen. Jeg rejste dengang det spørgsmål, hvorfor regeringen så ikke benyttede sin bemyndigelse til at indføre kontrolforanstaltninger, der kunne sikre, at den valuta, der skal hjem til Danmark, kommer hjem til Danmark og bliver afleveret til nationalbanken, men jeg fik intet svar. Nu er den ansvarlige minister deltager i debatten i dag, og jeg tillader mig da at gentage mit spørgsmål: Hvorfor er der, så længe denne bestemmelse har stået i vareforsyningsloven, intet blevet gjort for at kontrollere, at den valuta, der skal hjemtages og afleveres til nationalbanken, også bliver taget hjem og afleveret? Jeg henstiller, at man er opmærksom på, at denne bemyndigelse findes i loven, og at ministeren handler i overensstemmelse

med denne bemyndigelses ånd. Hvis der er noget forhold, der gør, at ministeren ikke mener sig i stand til at iværksætte de nødvendige kontrol- og eventuelle straffeforanstaltninger for overtrædelse af bestemmelserne i § 7, må ministeren naturligvis sige til, og så må folketinget se, hvad der kan gøres derved, men der kræves unægtelig dels en redegørelse og dels et initiativ fra den højtærede minister.

Nu siger den højtærede minister i sin fremsættelsestale, at de udefra givne vilkår for Danmark er dårlige, og henviser bl. a. til baconforhandlingerne med England. Ministeren siger videre, at vi ikke må regne med, at forbedringer vil komme udefra; vi må bygge på vore egne anstrengelser. Ja, men vi kan godt gøre os nogle anstrengelser, også med hensyn til vor samhandel med udlandet, så at vore valutaforhold forbedres. Vi behøver ikke at forsøge at forbedre valutaforholdene blot ved at gøre os anstrengelser indadtil på den måde, at regeringen med eller uden folketingets sanktion træffer forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Det ville være mere positivt, om man bestræbte sig for at forbedre valutastillingen ved en større samhandel med udlandet og en bedre form for denne samhandel. De af ministeren nævnte baconforhandlinger er mildest talt et afskrækkende eksempel på, hvordan man ikke bør handle.

Nu vil jeg forøvrigt minde om, at disse baconforhandlinger blev ført fra dansk side af repræsentanter for de pågældende eksportører, medens de fra engelsk side blev ført af den engelske regering. Det er unægtelig en skævhed, og det ville være rimeligt, om regeringen her var adskilligt mere engageret, for det kunne meget vel tænkes, at en så stor eksportør som landbruget måske opnåede vilkår for sin eksport, som man betragtede som tålelige for landbruget, men som ikke var gunstige, når man tog hensyn til hele landets valutasituation.

Størsteparten af Englands import fra Danmark er statsimport, Danmarks import fra England er privatimport. Vor eksport til England er altså ikke undergivet liberaliseringsens med urette lovsungne vilkår, men vi er bundet til at sælge til bestemte, umådelig lave priser, hvorimod den engelske eksport til Danmark stort set må betales med de priser, man i den givne situation